

## Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi

<sup>1</sup>Aytül EYNUR

<sup>2</sup>Çetin ÖZDİLEK

<sup>2</sup>Mustafa Said ERZEYBEK

<sup>1</sup>Sorumlu yazar, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. E mail: [aytul.eynur@dpu.edu.tr](mailto:aytul.eynur@dpu.edu.tr)

<sup>2</sup> Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi.

### Özet

Bu çalışmanın amacı, Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin spora bağlılık düzeylerinin incelenmesidir. Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan toplam 1751 öğrenci çalışmanın evrenini oluştururken, 369 Öğrenci de çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından geliştirilmiş olan ve Kayhan, Bardakçı ve Caz tarafından 2020 yılında Türkçe'ye uyarlanan "spora bağlılık ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada verilerin incelenmesinde One-Way ANOVA ve Bağımsız Örneklem t-testlerinden faydalanılmış olup, anlamlılık düzeyi  $p<0,05$  olarak kabul edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda; yaş, program değişkenlerine göre gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmazken, bölüm, sınıf, okula devam ederken sporcu olarak para kazanıyor musunuz ifadelerine göre gruplar arasında anlamlı düzeyde ( $p<0,05$ ) farklılıklar bulunmuştur.

**Anahtar Kelimeler:** Spora bağlılık, spora adanmışlık, sporcu öğrenci

## An Investigation of Sports Commitment Levels of Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences Students

### Abstract

The aim of this study was to examine the sports commitment levels of Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences students. 369 students from Dumlupınar University Faculty of Sport Sciences consisted of the study sample. In the study as the data collection tool, the "sport commitment scale" developed by Guillen and Martinez-Alvarado (2014) and adapted into Turkish by Kayhan, Bardakçı and Caz in 2020 was used. One-Way ANOVA and Independent Sample t-tests were used to analyze the data and the level of significance was accepted as  $p < 0.05$ . According to the analyzed data there was no significant difference between the groups according to age and program variables, on the other hand there were significant ( $p < 0.05$ ) differences between the groups according to the studying department, class, and the statement of "do you earn money as an athlete while attending school" ( $p < 0.05$ ).

**Keywords:** Commitment to sports, dedication to sports, athlete student

### SUMMARY

**Introduction and Aim:** Sport is an important part of universal culture. Today, a vehicle that brings people of different languages, religions or colors together is perhaps the most important event that contributes to world peace (Ergin, Ermiş, Erilli, & Ağaoğlu, 2019). No matter what kind of human and social action sport has, it has many social functions in today's societies, as well as a system of thought especially in the education of young generations; It is a social reality with its theoretical aspect, its position in schools and education programs, its aims, content, organization style, teaching methods and techniques, and the theoretical models on which they are based (Eynur, 2016). The intertwining of sports with social life has made it an important part of our lives. Although it is seen that there is a tendency to some sports in terms of social life and interests today, the most basic factors that direct a person to any sports branch are interest, curiosity, and the ability to do the sports branch he/she prefers. Individuals with these abilities are more willing to do sports (Sırgancı, Ilgar, & Cihan, 2019). Sport is now widely considered to have the potential to contribute to a range of broader social goals (Biscomb, Griggs, & Medcalf, 2016). In other words, Sports is a social phenomenon that contributes to the integrity, modernization, recognition, and development of the society by establishing relations with other social institutions, while contributing to positive developments in the lives of individuals (Ozgun, Uhud, & Betül, 2021). Today, athletes spend a lot of effort to achieve success or to continue their success in an intensely competitive sports environment both physically and psychologically. Athletes go through an intense, difficult, and long process to reach a high level of sportive performance. During this process, they encounter many different situations that they must cope with (Kelecek & Göktürk, 2017). Today, it is very important to train athletes and ensure their continuation in sports. Developing talent selection has shown that besides the physiological and structural factors are very important, it is also very important for the athletes to continue the sport and develop a commitment to it for their ties in sports (Süçüllü, 2019). So, in the present study sports commitment levels of Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences students were examined according to various variables. **Material and Method:** The study was designed as a corss sectional quantitative study and 369 university students from Kütahya Dumlupınar University participated in the study. To collect data "sports engagement scale" (Kayhan, Bardakçı, & Caz, 2020) was used. In the data analyzes independent samples t test and one-way anova tests were used at 95% confidence level. **Results:** According to analyzed results; It was determined that

there was no significant difference between the groups according to the age variable of the students participating in the research. In this direction, it was concluded that age has no effect on the commitment of this student body, which represents a certain group professionally, to sports. • The difference in the evaluation of the sports commitment of the branches of the students participating in the research has been associated with the working environment in the school. • Significant differences were found between the groups according to the department variable of the students participating in the research. Here, the fact that the students of the sports management department are higher than the students of the coaching department come to the fore as a remarkable result. • As the classes of the students participating in the research progressed, their level of commitment to sports decreased. This situation was evaluated as the necessity of different studies for career needs after graduation.

## 1. GİRİŞ

Spor evrensel kültürün önemli bir parçasıdır. Günümüzde farklı dilden, dinden veya renkten insanları bir araya getiren bir vasıta belki de Dünya barışına katkı sağlayan en önemli etkinliktir (Ergin, Ermiş, Erilli, & Ağaoğlu, 2019). Spor nasıl bir insan ve toplumsal eylem niteliği taşırsa taşırsın, o, günümüz toplumlarında yüklendiği birçok toplumsal işlevler yanında özellikle genç kuşakların eğitilmesinde bir düşünce sistemi olarak; kuramsal yönü, okul ve eğitim programlarındaki konumu, bu konuma uygun amaçları, içeriği, organizasyon biçimi, öğretim yöntem ve teknikleri ayrıca bunların dayandığı kuramsal modelleri ile toplumsal bir gerçekliktir (Eynur, 2016).

Sporun sosyal yaşantı ile iç içe olması onu yaşantımızın önemli bir parçası haline getirmiştir. Günümüzde sosyal yaşantılar ve ilgi alanları bakımından bazı sporlara eğilimin daha fazla olduğu görülmekle birlikte kişiyi herhangi bir spor branşına yönlendiren en temel etkenler ilgi, merak ve tercih ettiği spor dalını yapabilme yeteneğidir. Bu yeteneklere sahip olan bireyler spor yapmada daha istekli olmaktadır (Sırgancı, Ilgar, & Cihan, 2019). Sporun artık yaygın olarak bir dizi daha geniş sosyal hedefe katkıda bulunma potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir (Biscomb, Griggs, & Medcalf, 2016). Başka bir ifadeyle Spor, bireylerin hayatında olumlu gelişmelere katkı sağlarken toplumun da sağlıklı bir yapıya kavuşmasında, diğer sosyal kurumlarla ilişki kurarak toplumun bütünlüğü, çağdaşlaşması, tanınması ve gelişmesine katkı sağlayan sosyal bir olgudur (Özgün, Uhad, & Betül, 2021).

Günümüzde sporcular hem fiziksel hem de psikolojik açıdan yoğun rekabet içeren spor ortamında başarıya ulaşmak ya da başarılarını devam ettirmek için yüksek oranda çaba harcamaktadırlar. Üst düzey sportif performansla ulaşabilmek için sporcular yoğun, zor ve uzun bir süreçten geçmektedirler. Bu süreç içerisinde baş etmek zorunda oldukları pek çok farklı durum ile karşılaşmaktadırlar (Kelecek & Göktürk, 2017). Günümüzde sporcu yetiştirmek sporcunun spora devamını sağlamak çok önem taşımaktadır. Gelişen yetenek seçimi çalınmaları göstermiştir ki fizyolojik ve yapısal faktörlerin çok önemli olmasının yanında sporda bağları için sporcuların sporu devam ettirmesi ve ona karşı bir bağlılığın gelişmesi de çok önemlidir (Süccüllü, 2019).

### 1.1. Bağlanma Kavramı

Bağlanma ile ilgili çalışmalar ilk olarak psikiyatrist ve psikanalist John Bowlby tarafından 1950-1960 yılları arasında yapılmıştır. Bowlby bu konuya ilk olarak 1950 yılında evsiz çocukların ruh sağlığı ile ilgili yaptığı bir araştırma ile başlamıştır (Onur, 2006). Bowlby (1980) bağlanmayı, bireylerin önem verdiği ve kendilerine anlamlı gelen kişilere karşı geliştirdiği güçlü duygusal bağlar şeklinde tanımlamaktadır (İşgör, 2017). Bağlanma, insanların doğumdan itibaren tüm yaşamları boyunca yaşadıkları stresli durumlarda belli bir figüre yakın olma ve bunu sürdürme eğilimi olarak tanımlanan duygusal bir bağlıdır (Akhunlar-Turgut & Öngider, 1994).

Bağlanma biçimi yaşamın erken dönemlerinde belirlenen ve süreklilik gösterdiği düşünülen, kişinin diğer insanlarla ilişki kurma örüntüsünü şekillendiren bir fenomendir (Sermin, 2011). Bağlılık, bireyin görevini sahiplenmesi, işini gururlu bir şekilde yerine getirmesi anlamına gelmektedir. Bağlılık, belirli aktivitelerin merkezindedir ve spora düzenli katılım noktasında olumlu etkiler yaratır. Bağlılığın, üç temel boyuttan oluştuğu ifade edilmektedir. Birinci temel alt boyut, bireyin istenilen hedefleri başarmada yeteneklerine olan inancı olarak tanımlanan “güven” kavramıdır. İkinci temel alt boyut olan “adanmışlık”, bireyin hedeflerine ulaşmak için çaba ve zaman harcama isteği şeklinde açıklanmıştır. Üçüncü temel alt boyut ise fiziksel, zihinsel ve duygusal enerji, hareketlilik olarak açıklanan “dinçliktir (Kayhan, Bardakçı, & Caz, 2020).

Sporcu bağlılığı, spor ortamında tutarlı ve sürdürülebilir deneyimler olarak ifade edilmekte ve haz, inanç, çaba ve enerji kavramlarını içermektedir (Uzgun, Pekel, & Aydos, 2021). Farklı bir tanıma göre Sporcu bağlılığı, spor ortamındaki aralıksız ve bağdaşım gösteren deneyimler olarak bildirilmektedir. Öğreti, gayret, güç ve zevk gibi kavramları içine almaktadır (Yamaner, Uzunlar, & Efdal, 2019).

### 1.1.1 Bağlanma Stilleri

**Güvenli Bağlanma:** Güvenli bağlanma stili olan bebekler annelerini veya bakıcılarını güvenli bir üs olarak görme eğilimindedirler. Etrafı keşfetmeye çalışan bu bebekler bakıcıları buldukları ortamdaki ayrılınca strese girerler ve bakıcılarını geri isterler (Şipit, 2019).

**Kaçınan Bağlanma:** Evde kaçınan bağlanan bebeklerin bakıcıları çocuklarının rahatlatma ve özellikle de yakın bedensel temas arzularını tutarlı olarak reddetmiş ya da caydırmışlardır (Onur, 2006). Kaçınan tip bağlanma stili olan bebekler etraflarını keşfederken veya oyun oynarken bakıcıları ile ilgilenmemektedirler. Bakıcılarından bağımsız olarak çevreleriyle ilgilenmekte ve herhangi bir paylaşımda bulunmamaktadırlar. Bakıcıları buldukları ortamdaki ayrıldığında bunu fazla önemsememekte ve fazla stres belirtileri göstermemektedirler (Şipit, 2019).

**Kaygılı/ Kararsız Bağlanma:** Evde gözlenen kaygılı/kararsız bağlanmış bir bebeğin bakıcısı, bebeğin sinyallerine tutarsız tepkisellik göstermiş, bazen ulaşılamaz olmuş ya da tepkisiz kalmış, başka zamanlarda çocuğun etkinliklerini kesintiye uğratmıştır (Onur, 2006).

**Bebeklikte bağlanma:** Bebeğin kendisiyle sürekli ilgilenen ve ona bakım veren kişiyle bebek arasında kurulan bir bağdır. Bebek, bağlandığı kişiye olumlu tepkiler verir (bakım verene gülümseme gibi), zamanının çoğunu bakım verenle geçirmek ister ve bu kişinin varlığı bebeğin kaygı veya korku duyduğu durumlarda bebeği rahatlatır ve kendisini güvende hissetmesine yardımcı olur (Şipit, 2019).

**Ergenlikte Bağlanma:** Bağlanma, ergenlik öncesinde bakıcıyla geliştirilen duygusal ilişkilerden oluşurken, ergenlikte bakıcıdan ve ebeveynlerden uzaklaşarak daha çok akranlarına yönelik ilişkilerden oluşmaktadır (Hamarta, 2004; Sümer, 2006). Bunun yanı sıra, bağlanma her ne kadar yön değiştirirse de erken dönemdeki bağlanma ilişkisi her yaşta kalıcı ve güçlü bir etkide bulunmaya devam eder (Şipit, 2019). Bağlanma bakış açısından ergenlik bir geçiş dönemidir. Bağlanma ergenlik döneminde ergenin yeni durumlarla baş etmesinde temel rol oynar (Morsüngül & Çolak, 2011).

**Yetişkinlikte Bağlanma:** Yetişkinlikteki bağlanma figürü, bebeklikteki bağlanma figüründen ergenlikte olduğu gibi farklılaşmakta ve genelde bağlanma figürü yetişkinlikte eş veya karşı cinsten biri olabilmektedir (Şipit, 2019).

## 2. MATERYAL VE METOT

### 2.1. Araştırma Deseni

Araştırmada kullanılan yöntem tarama yöntemidir. Tarama yönteminde sürecin içinde etkin bir şekilde rol alınmadan sadece hedef kütlenin olguya yönelik değerlendirmeleri incelenmektedir.

### 2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde lisans eğitimi alan 1751 öğrenci oluştururken; evrenin içinden seçkisiz örneklem yöntemi ile seçilen 369 lisans öğrencisi çalışma örneklemini oluşturmaktadır.

### 2.3. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından geliştirilmiş olan ve Kayhan, Bardakçı ve Caz tarafından 2020 yılında Türkçe'ye uyarlanan "spora bağlılık ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, 2 alt boyut (Dinç olma ve Odaklanma) ve 10 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri 7'li Likert (1= Hiçbir Zaman, 7= Her Zaman) şeklinde derecelendirmeye sahiptir. Ölçekten alınabilecek puan 10 ile 70 arasında değişmektedir. Ölçekte ters kodlanması gereken madde (olumsuz madde) bulunmamaktadır (Kayhan, Bardakçı, & Caz, 2020).

### 2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde ilgili bağımsız değişkenler doğrultusunda; her bir analizde etkin bağımsız değişkenlere göre normallik testleri yapılmıştır. Yapılan normallik testlerinde basıklık ve çarpıklık katsayılarının +1 ile -1 arasında olduğu dolayısıyla verilerin normal bir dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca verilerin analizinde; 2 bağımsız değişken ile nitelenen gruplar arasındaki farklılığı tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem t-Testi ile 2'den çok bağımsız değişken ile nitelenen gruplar arasındaki farklılığı tespit etmek amacı ile de One-Way ANOVA testleri kullanılmıştır. One-Way ANOVA testinde varyansların homojenliği konusunda elde edilen veriler doğrultusunda alt gruplarda bonferroni ve Tamhane testlerinden faydalanılmış ve anlamlılık düzeyi " $p < 0,05$ " olarak kabul edilmiştir.

## 3. BULGULAR

**Tablo 1.** Katılımcıların yaş değişkenine göre spora bağlılık ölçeği One-way Anova test sonuçları

Spora Bağlılık	Yaş	N	Ortalama	Std. Sap	F	p
Odaklanma	18	13	17,84	2,577	1,838	0,069
	19	32	17,75	2,36		
	20	75	17,86	3,19		
	21	73	16,69	3,36		
	22	70	16,30	3,75		
	23	35	16,60	4,15		
	24	32	16,53	3,39		
	25	20	18,05	2,83		
	26	19	16,26	3,76		
	Toplam	369	17,01	3,42		
Dinç Olma	18	13	45,92	2,13	1,104	0,360
	19	32	45,28	4,27		
	20	75	44,33	6,83		
	21	73	43,49	6,21		
	22	70	43,08	6,36		
	23	35	45,25	3,91		
	24	32	45,21	4,16		
	25	20	44,10	6,85		
	26	19	43,10	4,97		
	Toplam	369	44,15	5,79		

Ölçek Toplam Puan	18	13	63,76	3,91	1,235	0,278
	19	32	63,03	5,42		
	20	75	62,20	9,65		
	21	73	60,19	8,71		
	22	70	59,38	9,03		
	23	35	61,85	6,98		
	24	32	61,75	6,82		
	25	20	62,15	8,64		
	26	19	59,36	7,97		
	Toplam	369	61,17	8,31		

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin spora bağlılık ölçeği alt boyutlarında (Odaklanma  $F= 1,838$ ;  $p>0,05$ ) ile (Dinç Olma  $F=1,104$ ;  $p>0,05$ ) ve ölçek toplam puanlarında (Ölçek Toplam  $F=1,235$ ;  $p>0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ( $p>0,05$ ).

**Tablo 2.** Katılımcıların okula giriş branşına göre spora bağlılık düzeyleri One-way Anova test sonuçları

Spora Bağlılık	Okula Giriş				F	p	Fark
	Branşı	N	Ortalama	Std. Sap			
Odaklanma	Futbol	164	16,84	3,38	2,291	0,035	Hentbol ve Güreş
	Atletizm	25	16,36	3,10			
	Voleybol	57	17,19	3,34			
	Basketbol	37	17,27	3,56			
	Hentbol	37	16,00	3,85			
	Güreş	36	18,66	2,55			
	Milli	13	17,38	4,25			
	Toplam	369	17,01	3,42			
Dinç Olma	Futbol	164	44,09	6,03	1,986	0,067	
	Atletizm	25	44,32	5,63			
	Voleybol	57	43,98	6,15			
	Basketbol	37	43,29	5,59			
	Hentbol	37	42,43	6,22			
	Güreş	36	46,44	3,66			
	Milli	13	46,38	3,22			
	Toplam	369	44,15	5,79			
Ölçek Toplam Puan	Futbol	164	60,93	8,43	2,347	0,031	Hentbol ve Güreş
	Atletizm	25	60,68	7,40			
	Voleybol	57	61,17	8,73			
	Basketbol	37	60,56	8,74			
	Hentbol	37	58,43	9,11			
	Güreş	36	65,11	5,68			
	Milli	13	63,76	5,86			
	Toplam	369	61,17	8,31			

Tablo 2 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin spora bağlılık ölçeği alt boyutlarında okula giriş branşı değişkenine göre Odaklanma  $F= 2,291$ ;  $p<0,05$  alt boyutunda gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık ile Dinç Olma alt boyutunda ( $F=1,986$ ;  $p>0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı ve ölçek toplam puanlarında (Ölçek Toplam  $F=2,347$ ;  $p<0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ( $p>0,05$ ). Ayrıca okula giriş branşları arasında yapılan alt testler içinde Güreş branşının lehine hentbol branşı ile odaklanma ve spora bağlılık ölçek toplam puanlarında anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ).

**Tablo 3.** Katılımcıların bölüm değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri One-way Anova test sonuçları

Spora Bağlılık	Bölüm	N	Ortalama	Std. Sap	F	p	Fark
Odaklanma	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	113	16,92	3,58	1,926	0,125	
	Rekreasyon	141	17,21	3,28			
	Spor Yöneticiliği	58	17,58	3,24			
	Antrenörlük	57	16,15	3,54			
	Toplam	369	17,01	3,42			
Dinç Olma	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	113	44,12	5,20	3,482	0,016	SPY-ANT
	Rekreasyon	141	44,07	6,51			
	Spor Yöneticiliği	58	46,00	4,32			
	Antrenörlük	57	42,56	5,92			
	Toplam	369	44,15	5,79			
Ölçek Toplam Puan	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	113	61,04	7,91	3,363	0,019	SPY-ANT
	Rekreasyon	141	61,28	8,84			
	Spor Yöneticiliği	58	63,58	7,14			
	Antrenörlük	57	58,71	8,31			
	Toplam	369	61,17	8,31			

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin spora bağlılık ölçeği alt boyutlarında okudukları bölüm değişkenine göre Odaklanma  $F= 1,926$ ;  $p>0,05$  alt boyutunda gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık olmadığı ancak Dinç Olma alt boyutunda ( $F=3,482$ ;  $p<0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu ve ölçek toplam puanlarında (Ölçek Toplam  $F=3,363$ ;  $p<0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ). Ayrıca okudukları bölümler arasında yapılan alt testler içinde Spor Yöneticiliği bölümü ile Antrenörlük bölümü öğrencilerinin spora bağlılık ölçek toplam puanlarında spor yöneticiliği okuyan öğrencileri lehine antrenörlük bölümü okuyan öğrencilerin dinç olma ve ölçek toplam puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ).

**Tablo 4.** Katılımcıların program değişkenine göre Bağımsız Örneklem t-Testi sonuçları

Spora Bağlılık	Program	N	Ort.	Std. Sap	t	p
Odaklanma	Normal Öğretim	238	16,91	3,55	-0,778	0,437
	İkinci Öğretim	131	17,20	3,18		
Dinç Olma	Normal Öğretim	238	44,35	5,56	0,848	0,397
	İkinci Öğretim	131	43,80	6,19		
Ölçek Toplam Puan	Normal Öğretim	238	61,26	8,27	0,289	0,773
	İkinci Öğretim	131	61,00	8,40		

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin program değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri arasında alttestlerde Odaklanma alt boyutunda ( $t_{0,05}= -0,778$ ;  $p>0,05$ ); Dinç Olma ( $t_{0,05}=0,848$ ;  $p>0,05$ ) ve ölçek toplam puanında ( $t_{0,05}=0,289$ ;  $p>0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

**Tablo 5.** Katılımcıların sınıf değişkenine göre One-Way ANOVA testi sonuçları

Spora Bağlılık	Sınıf	N	Ort.	Std. Sap	F	p	Fark
Odaklanma	1. Sınıf	75	17,82	2,59	5,025	0,001	1> 4 2> 4
	2. Sınıf	86	17,81	3,20			
	3. Sınıf	72	16,95	3,15			
	4. Sınıf	115	16,20	3,92			
	Uzatmalı	21	15,52	3,58			
	Toplam	369	17,01	3,42			
Dinç Olma	1. Sınıf	75	45,52	4,19	4,278	0,002	1> 4 3> 4 4 <Uzat
	2. Sınıf	86	43,87	7,22			
	3. Sınıf	72	45,19	4,84			
	4. Sınıf	115	42,57	6,04			
	Uzatmalı	21	45,57	3,26			
	Toplam	369	44,15	5,79			
Ölçek Toplam Puan	1. Sınıf	75	63,34	5,97	4,127	0,003	1> 4
	2. Sınıf	86	61,68	9,90			
	3. Sınıf	72	62,15	7,20			
	4. Sınıf	115	58,78	8,92			
	Uzatmalı	21	61,09	5,45			
	Toplam	369	61,17	8,31			

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri arasında alttestlerde Odaklanma alt boyutunda ( $F= 5,025$ ;  $p<0,05$ ); Dinç Olma ( $F=4,278$ ;  $p<0,05$ ) ve ölçek toplam puanında ( $F=4,127$ ;  $p<0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca gruplar arasında yapılan alttestlerde odaklanma alt boyutunda 1.sınıf ile 4. Sınıf arasında ve 2. Sınıf ile 4. Sınıf puanları arasında sırasıyla 1. Ve 2. Sınıf lehine anlamlı düzeyde farklılık olduğu ( $p<0,05$ ); dinç olma alttestinde ise sırasıyla 1. Sınıf ile 4. Sınıf arasında, 3. Sınıf ile 4. Sınıf arasında ve uzatmalı sınıfı ile 4. Sınıf arasında tüm alttestlerde 4. Sınıf aleyhine anlamlı düzeyde farklılıklar tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ).

**Tablo 6.** Katılımcıların “Okula Devam Ettiğiniz Süre İçinde Sporcu Olarak Para Kazanıyor Musunuz?” ifadesine katılma durumlarına göre spora bağlılık düzeylerinin incelenmesi

Spora Bağlılık	Okula devam ettiğiniz süre içinde sporcu olarak para kazanıyor musunuz?	N	Ort.	Std. Sap	t	p
Odaklanma	Evet	92	17,26	3,09	0,781	0,435
	Hayır	277	16,93	3,53		
Dinç Olma	Evet	92	45,20	4,65	2,301	<b>0,022</b>
	Hayır	277	43,80	6,08		
Ölçek Toplam Puan	Evet	92	62,46	6,86	1,939	0,054
	Hayır	277	60,74	8,70		

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin program değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri arasında alttestlerde Odaklanma alt boyutunda ( $t_{0,05}= 0,0781$ ;  $p>0,05$ ) anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı; Dinç Olma ( $t_{0,05}=2,301$ ;  $p<0,05$ ) anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu ve ölçek toplam puanında ( $t_{0,05}=1,939$ ;  $p>0,05$ ) gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.



#### 4. TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde; yaş değişkeni doğrultusunda örneklem grubu üzerinde yapılan incelemede 18’den 26 yaşına kadar bir dağılım gösteren yaş bağımsız değişkenlerinde, spora bağlılık konusunda gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılığın olmadığı görülmüştür ( $p>0,05$ ). Bu veri doğrultusunda, yaş değişkeninin spora bağlılık konusunda Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri üzerinde bir etkiye sahip olmadığı söylenebilir. Bu da Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bir envanter doğrultusunda spora bağlılıklarının yeterlik seviyesi tespit edilerek ele alınmasını gerektirmektedir.

Okula giriş branşı bağımsız değişkeni doğrultusunda elde edilen bulgulara yönelik incelemede, araştırmaya katılan öğrencilerin grupları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ). Ayrıca bu gruplar arasında hangi alt gruplar arasında anlamlı farklılığın oluştuğunu görmek için yapılan alt testler doğrultusunda hentbol branşı ile güreş branşından okula giren sporcular arasında güreş branşından giren sporcuların lehine anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2;  $p<0,05$ ). Bu konuda odaklanmada ve ölçek toplam puanında görülen bu farklılığın okul içindeki uygulamalardan etkilendiği düşünülebilir. Bu konuda okuldaki branşa yönelik uygulamaların da bu verilerin derinleştirilmesinde dikkat edilmesini gündeme getirmektedir (Eynur, Eynur, & Erzeybek, 2017).

Bölüm değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri için yapılan incelemede bölüm öğrencilerinin spor bağlılık düzeyleri arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu ve yine alttestler doğrultusunda Spor Yöneticiliği (SPY) bölümü öğrencilerinin, Antrenörlük (ANT) bölümü öğrencilerine göre spora bağlılık düzeylerinde anlamlı düzeyde farklılık olduğu tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ). Bu durum elde edilmesi noktasında çok önemli bir bulgu olarak değerlendirilmelidir ki sebebi de şudur: beklenti içerisinde SPY öğrencilerinin daha çok teorik derslerle muhatap ve sporun organizasyonu ile ilgili görevlere yönelik eğitim almalarına rağmen ANT bölümü öğrencileri gibi tamamen uygulama esasına dayalı olarak sportif aktivitenin içerisinde yer alan ve bu konuda eğitim gören bireyler olmasına rağmen öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek seviyede spora bağlılık göstermesi oldukça önemli bulunmaktadır. Ayrıca bölüm değişkenine göre gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık olmasına rağmen ( $p<0,05$ ), programlar arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmaması farklı seviyelerde benzer programlara yerleştirilen öğrencilerin aldıkları eğitimler ile detaylı bir inceleme doğrultusunda aldıkları eğitimlerin spora bağlılık düzeyleri açısından incelenmesi gerektiğini gündeme getirmektedir.

Sınıf bağımsız değişkenine göre spora bağlılık düzeyleri üzerine yapılan incelemede, özellikle ölçeğin tüm alt boyutlarında ve toplam puan üzerinde gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılıklar tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ). Bu durum başlı başına özel bir veri sunduğu halde, diğer veriler ile de anlamlı ilişkiler içinde yer almaktadır. Çünkü öğrencilerin dördüncü sınıfta KPSS vd. sınav veya organizasyonlara hazırlanmaları ile öğrencilik sürecini değerlendirdikleri görülmektedir. Bu da öğrencilerin öncelikleri içinde farklılaşmalara neden olmaktadır.

“Okula devam ettiğiniz süre içinde sporcu olarak para kazanıyor musunuz?” ifadesine yönelik olarak yapılan incelemede, sadece dinç olma alt testinde görülen gruplar arası anlamlı düzeydeki farklılık, bireylerin meslekî bir unsur olarak sporcu kimliğini kullanarak kazanç sağlamada yatkınlık gösterdiklerini, ancak tablolaştırılmamış ancak diğer ölçümlerde görülmüş olan meslekî bir çatı altındaki spora bağlılık düzeylerindeki spor yapan ve yapmayan bireyler arasında görülen benzerlik ( $p>0,05$ ), araştırmaya katılan bireylerin ve dolayısı ile evren grubundaki spora bağlılık düzeylerinde özellikle sporcu kimliklerinin, bireylerin spora bağlılığını desteklediği görülmektedir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken başka bir konu da araştırmaya katılan bireylerin meslekî yaşantıları olarak

değerlendirilen ve fakülte eğitiminden sonra yapılabilecek istihdam süreçlerinden sonra spordan uzaklaşabileceklerini öngörülmesine neden olmaktadır.

Uzgun ve ark. (2021), Rekreatif koşucuların spora bağlılık durumları çeşitli faktörler açısından incelenmiş olup çalışmada; yaş değişkenine göre spora bağlılık ölçeğinden elde edilen puanların gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa işaret etmediği ( $p>0,05$ ), cinsiyet, eğitim düzeyi, haftada koşulan gün sayısı, koşu geçmişi, haftalık koşu mesafesi, algılanan yaşam kalitesi ve algılanan genel sağlık durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde ( $p<0,05$ ) farklılıklar bulunmuştur (Uzgun ve ark., 2021). Çalışmada görülen temel değişkenler incelendiğinde, haftada koşulan gün sayısı arttıkça zindelik durumlarının arttığı ve dolayısı ile spora bağlılık düzeylerinde de artış görüldüğü tespit edilmiştir. Bu durum çalışmamızda spora bağlılıkta yapılan antrenman sayısının vücutta yarattığı optimal faydaları da sağlaması yönünde gösterdiği ve ayrıca dünya sağlık örgütünün de desteklediği ve her gün için yapılması ön görülen bir saatlik egzersiz tavsiyesini de destekler niteliktedir. Spora bağlılık konusunda çalışmada kullanılan ölçek alt boyutlarında yer alan zindelik, adanma ve içselleştirme alt boyutlarında artan koşu sayısı yönünde bulunan olumlu bağlılık durumları; sporun ilerleyen yaşlarda yaşam tarzı içinde yer almasını sağlamak için önemli bir boyut olarak kendisini ortaya koymaktadır.

## 5. SONUÇ VE ÖNERİLER

- Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş değişkenine göre gruplara arasında anlamlı düzeyde bir farklılığı olmadığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda; özellikle meslekî olarak belli bir grubu temsil eden bu öğrenci kitlesinin spora bağlılığında yaşın etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır.
- Araştırmaya katılan öğrencilerin branşlarının spora bağlılığının değerlendirilmesinde ortaya çıkan farklılık, okuldaki çalışma ortamları ile ilişkilendirilmiştir.
- Araştırmaya katılan öğrencilerin bölüm değişkenine göre gruplara arasında anlamlı farklılıklara ulaşılmıştır. Burada spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin özellikle antrenörlük bölümü öğrencilerine göre daha yüksek olması dikkat çekici bir sonuç olarak gündeme gelmektedir.
- Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarının ilerledikçe spora bağlılık düzeylerinde düşme görülmüştür. Bu durum mezuniyet sonrası kariyer ihtiyaçlarına yönelik farklı çalışmaların gerekliliği olarak değerlendirilmiştir.
- Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda
- Çalışmalar bünyesinde öğrencilerin sportif yaşantılarına devam etmeleri için tedbirlerin programların hazırlanmasında dikkat edilmesi, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin sınıf değişkeni göz önünde bulundurularak mezuniyet süreci içinde hazırlanması gereken süreç için öğrencilerin zamanında bilgilendirilerek rehberlik çalışmaları ile yaşantılarındaki süreçlerden taviz vermeden mezuniyet süreci ile kariyer süreçlerini etkili bir şekilde geçirmeleri önerilmektedir.

### Açıklamalar

Çalışmaya ilişkin veri seti yazarlardan makul gerekçe ile talep edilebilir.

### Yazar Katkıları

Çalışmaya her yazar eşit miktarda katkı yapmıştır.

### Etik Beyan

Bu makalede dergi yazım kurallarına ve bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir.

### Çıkar Çatışması

Yazar(lar) çalışma ve yayımlanması konularında herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

**KAYNAKÇA**

Akhunlar-Turgut, M. N., & Öngider, N. (1994). Bağlanma stilleri ve genel uyum düzeyleri açısından üniversite öğrencilerinin incelenmesi. *Sempozyum*, 7, 1-9.

Ergin, R., Ermiş, E., Erilli, N. A., & Ağaoğlu, S. A. (2019). 12-14 yaş badminton sporcularının spora katılım motivasyonlarının incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(3), 162-174. <https://doi.org/10.33689/spormetre.518280>

Eynur, B. R. (2016). *İlköğretim beden eğitimi dersinde yapılandırmacı yaklaşım uygulaması*. Dusseldorf: Türkiye Alim Kitapları.

Eynur, B. R., Eynur, A., & Erzeybek, M. S. (2017). Studying attention levels of the university students from various sport branches. *SHS Web of Conferences*, 37, 01059. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20173701059>

Biscomb, K., Griggs, G., & Medcalf, R. (Edts). (2016). *Current issues in contemporary sport development*. UK: Cambridge Scholars Publishing.

İşgör, İ. Y. (2017). Üniversite öğrencilerinde bağlanma stilleri ve akademik başarının merhamet üzerindeki yordayıcı etkisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 82-99. <https://doi.org/10.17556/erziefd.299182>

Kayhan, R. F., Bardakçı, S., & Caz, Ç. (2020). Spora Bağlılık Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 2905-2922.

Kelecek, S., & Göktürk, E. (2017). Kadın futbolcularda sporcu bağlılığının sporcu tükenmişliğini belirlemedeki rolü. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(2), 162-173.

Onur, N. (2006). *Lise öğrencilerinin bağlanma stilleri ile atılganlık düzeyleri arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özgün, A., Uhud, M., & Betül, T. (2021). Sporcuların Covid - 19' a yakalanma kaygısı ve spora bağlılık durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 298-315.

Sermin, K. (2011). Bağlanma ve psikopatoloji. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3(2), 321-342.

Şipit, G. (2019). *Yetişkin bireylerde bağlanma stillerinin duyguları ifade etme şekilleri ve empatik eğilim yeteneklerine etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Sırgancı, G., Ilgar, E. A., & Cihan, B. B. (2019). Spora bağlılık ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 7(17), 171-181.

Sücüllü, U. (2019). *Spora bağlılık ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik güvenilirlik çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Morsüngül, Ü., & Çolak, F. (2011). Attachment and related variables. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3(3), 553-570. <https://doi.org/10.5455/cap.20110324>

Uzgun, K., Pekel, H. A., & Aydos, L. (2021). Rekreatif koşucuların spora bağlılık düzeylerinin incelenmesi. *Aksaray University Journal of Sport and Health Researches*, 2(1), 62-82.

Yamaner, F., Uzunlar, H., & Efdal, A. (2019). *Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılık düzeyi ile*

*sporun yaşam becerilerine olan etkileri arasındaki ilişki düzeyinin belirlenmesi.* 11. Uluslararası Spor Camiası Sempozyumu, Antalya.

**Makale Geliş :** 11.09.2022

**Makale Kabul :** 17.12.2022

#### **Açık Erişim Politikası**

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>